

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BEHAALOSCHA • MAAMAR 7

לבאר הדברים הנ"ל

Expliquer les sujets mentionnés ci-dessus

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/behaaaloscha/7/

1 לבאר הדברים הנ"ל

Pour expliquer les points mentionnés ci-dessus :

2 ענין החכמה תחיה את בעליה הוא ע"פ מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] למה קדמה פי' שמע כו' שמתחלה יקבל עליו עול מלכות שמים ואח"כ עול מצות.

Le sens de «la sagesse donne la vie à ceux qui la possèdent» s'éclaire à la lumière de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie: «Pourquoi la section du Chema vient-elle en premier?», etc.: afin que l'on accepte d'abord sur soi le joug de la royauté du Ciel, puis le joug des mitsvot.

והנה קבלת עול מלכות שהמצות הן עול וגזירת המלך ואעפ"כ [ואף על פי כן] צריך לקבל עליו ברצון עול זה ועיקר עשיית המצות מצד העול כי כן צוה המלך ולא להמשיך ענג שבהם

Or, accepter le joug de la royauté signifie que les mitsvot sont un joug et un décret du Roi; pourtant, il faut accepter ce joug sur soi de bon gré. L'essentiel de l'accomplissement des mitsvot doit être motivé par ce joug, parce que le Roi l'a ainsi ordonné, et non par le désir d'attirer le plaisir qu'elles renferment;

כי אין זו עבודה וכתוב תחת אשר לא עבדת בשמחה שהשמחה תהיה מצד העבודה שעובד ומקיים גזירות המלך (וע' מזה בד"ה כי עמך מקור חיים בפ' מקץ ובפ' שלח ע"פ ועתה יגדל נא)

car cela ne serait pas un service. Il est écrit: «Parce que tu n'as pas servi avec joie»: la joie doit provenir du service, du fait que l'on sert et accomplit les décrets du Roi (voir aussi à ce sujet le maamar commençant par «Car auprès de Toi est la source de la vie», dans la Paracha de Mikets, et dans la Paracha de Chela'h, sur le verset «Et maintenant, je t'en prie, que [la puissance] soit grande»).

והנה כתיב הנסתר להוי"ו אלקינו והנגלות לנו הנסתר הן דחילו ורחימו והנגלות ו"ה נגלות הן תורה ומצות שהתורה רמיזא בוי"ו של שם לפי שיש בה בחי' ויק' [וי' קצוות] ששה סדרי משנה זרעים בחדסד כו'

Or, il est écrit: «Les choses cachées appartiennent à Havaya notre D.ieu, et les choses révélées sont à nous.» Les choses cachées sont la crainte et l'amour (de'hilou oure'himou); et «les choses révélées», le vav et le hé, qui sont révélés, sont la Torah et les mitsvot. Car la Torah est évoquée par le vav du Nom, puisqu'elle comporte le niveau des six extrémités (vav ketzavot): les six ordres de la Michna, Zeraïm correspondant au 'Hessed, etc.;

והמצות בה' של שם בחי' מלי' והמשכת ה' אחרונה הוא ע"י בחי' וא"ו (עמ"ש מזה בד"ה אלה פקודי ועמ"ש בד"ה ושבת שלום וע"י זח"ג [זהר חלק ג] ד"י [די' יסודות] ע"ב ס"ו סע"ב [סוף עמוד ב] ע"ז ב').

et les mitsvot sont dans le hé du Nom, le niveau de Mal'hout; l'effusion du hé final se fait par le niveau du vav (voir ce qui est écrit à ce sujet dans le maamar commençant par «Voici les comptes», et dans le maamar commençant par «Et je reviendrai en paix»; voir aussi le Zohar, Part III, 10b; end of 66b; 77b).

ולהבין זה צ"ל ענין העבודה איך שייך לפניו ית' לשון עבודה וכי כלום הוא צריך ואם צדקת כו'.

Pour comprendre cela, il faut expliquer la notion de service: comment le terme «service» peut-il s'appliquer à Lui, béni soit-Il? A-t-Il besoin de quoi que ce soit? Et «Si tu es juste», etc.

ומהו זה שנאמר ולעבדו כו' (ועמ"ש מזה סד"ה ואלה המשפטים גבי שש שנים יעבוד. ובד"ה לא תהיה משכלה גבי ועבדתם את ה' אלקיכם. ובד"ה לא הביט און ביעקב ובסש"ב [ובספר של בינונים] פט"ו [פרק ט"ו] / פרשה ט"ו)

Et que signifie donc ce qui est dit: «et pour Le servir», etc.? (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet à la fin du maamar commençant par «Et voici les lois», à propos de «six ans il servira»; dans le maamar commençant par «Il n'y aura pas de femme stérile», à propos de «Vous servirez Havaya votre D.ieu»; dans le maamar commençant par «Il n'a pas contemplé d'iniquité en Yaakov»; et dans Sefer Shel Beinonim, chapitre 15.)

והענין כי העבודה הוא להמשיך גילויאלקות מההעלם מלמעלה מן ההשתלשלות כי כמו שנמשך כבר בסדר ההשתלשלות

L'explication est que le service consiste à attirer une révélation de la divinité hors de son état caché, depuis ce qui se trouve au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). Car, telle qu'elle est déjà attirée dans l'ordre de l'enchaînement descendant,

הוא מתלבש בריבוי המדרגות עד שנעשה שמים וארץ גשמיים המעלימים ומסתירים עד שנראה ליש דבר ויכול לומר כחי ועוצם ידי כו'.

Il s'habille dans une multitude de niveaux, jusqu'à devenir les cieux et la terre physiques, qui dissimulent et voilent, au point qu'il semble être un être (yech) et une chose, et que l'on peut dire: «Ma force et la puissance de ma main», etc.

3 וצ"ל גילוי אלקות כמו שיהי' [שיהיה] לעתיד ונגולו כספר השמים. ובתחיית המתים גם גוף האדם מן הקבר ירגיש כו'

Et il doit y avoir une révélation de la divinité telle qu'elle se manifestera dans les Temps futurs : « Les cieus seront roulés comme un livre. » Et, lors de la résurrection des morts, même le corps d'un homme, depuis la tombe, percevra, etc.

ואין זה כ"א ע"י הערת רוח קדשו ממרום מלמעלה מן ההשתלשלות כי ההשתלשלות של הקו נמשך מבחי' אחרונה הארה מצומצמת מאד והיינו

Et cela ne peut se produire que par l'effusion de Son esprit saint depuis les hauteurs, au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). Car l'enchaînement descendant du kav (ligne de lumière) provient du dernier niveau, d'un rayonnement extrêmement contracté. C'est-à-dire :

כמו עד"מ אדם גדול שהוא חכם ויש בו כמה מיני חכמות ומצמצם א"ע [את עצמו] בבחי' אחרונה שבחכמה חכמה שבדבור או שבמעשה כך ההשתלשלות

À titre d'analogie, c'est comme un grand homme, sage et doté de plusieurs sortes de sagesse, qui se limite au dernier niveau de la sagesse, celle qui s'exprime dans la parole ou dans l'action. Ainsi, l'enchaînement descendant

של הקו נמשך מבחי' עשי' [עשיה] הגם ששם לא שייך שום התחלקות כי אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] שוין שם וגם אצילות הוא בחי' עשי' [עשיה] דכולא קמיה כו' היינו קמיה

du kav provient du niveau d'Assiya, bien qu'aucune division ne s'applique là-bas, car Atsilout, Bé-ria, Yetsira et Assiya y sont égaux, et même Atsilout est le niveau d'Assiya, puisque « tout est devant Lui », etc. ; c'est-à-dire : « devant Lui ».

אבל בערכינו לפי שנמשך אלינו נוכל להעריך שנמשך מבחי' אחרונה הכלולה שם. וכענין תורה חשוכא חג"ת [חסד גבורה תפארת] שבהעלם כו'

Mais, par rapport à nous, puisque cela est attiré jusqu'à nous, nous pouvons considérer que cela provient du dernier niveau qui y est inclus. Et [cela est] comparable à la « montagne obscure » (toura hachouka), à 'Hessed, Guevoura et Tiferet dans leur état caché, etc.

(עיינן בפרדס שער י"א וכעין זה איתא בע"ח [בעץ חיים] שער מ"א פ"ג [פרק ג'] הבחינה היותר תחתונה כו' ועיינן בשער שבה"כ [שבירת הכלים] פ"ה דוגמת עתיק דאצילות כו' והרי גם שם י"ל [יש לומר] ע"ד מ"ש בשמ"א [בשער מ"א] פ"ג [פרק ג'] וכ"ה בביאור האדרא)

(Voir Pardes, Sha'ar 11 ; une idée semblable se trouve dans Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitre 3 : « le niveau le plus bas », etc. ; voir aussi Sha'ar Sheviras HaKeilim, chapitre 5 : « à l'image d'Atik d'Atsilout », etc. Et là aussi, on peut l'expliquer selon ce qui est écrit dans Sha'ar 41, chapitre 3 ; il en va de même dans l'explication de l'Idra.)

(דק"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) גבי תי"ו רשים רשימו ע"ש בשם מ"כ מהרב ז"ל [זכרנו לברכה / זכרונם לברכה] ובמ"א נתבאר שבח"י ע"ס [עשר ספירות] הגנוזות הנז' [הנזכר] בפרדס הם ע"פ קבלת האר"י [האלקי רבי יצחק] ז"ל [זכרנו לברכה / זכרונם לברכה] בח"י שמותיו הקדושים ב"ה היינו

(fin de 128b), à propos du tav : « il inscrivit une empreinte » (rachim réchimou) ; voir à cet endroit, au nom de « J'ai trouvé écrit », de Rav, de mémoire bénie. Ailleurs, il est expliqué que le niveau des dix Séfirot cachées mentionnées dans Pardes correspond, selon la Kabbale de l'Ari zal, de mémoire bénie, au niveau de Ses Noms saints, béni soit-Il. C'est-à-dire :

כמו עד"מ שמו של האדם שאינו נוגע לעצמותו כו', ובח"י אחרונה כזו כאשר הוא משתלשל ומתלבש הנה היא מתעלמת לכך צריך להמשיך מבח"י יותר עליונה מלמעלה מן הקו:

À titre d'analogie, comme le nom d'une personne, qui ne touche pas à son essence, etc. Et un tel dernier niveau, lorsqu'il descend et s'habille, devient caché. Il faut donc attirer depuis un niveau supérieur, d'au-dessus du kav.

4 ב והנה בנוהג שבעולם שמכתירין את המלך בכתר מלכות ומסתמא יש לזה שרש למעלה. והענין

2. Or, dans l'usage du monde, on couronne le roi d'une couronne royale, et il est présumable que cela a une racine en haut. L'explication est la suivante :

כי יש ע"ס [עשר ספירות] מלמעלה למטה מכתר עד מל' וע"ס [ועשר ספירות] ממטה למעלה. ובבחי' זו נק' מל' כתר כמ"ש בפרדס.

il y a dix Séfirot de haut en bas, de Kéter à Mal'hout, et dix Séfirot de bas en haut ; sous cet aspect, Mal'hout est appelée Kéter, comme il est écrit dans le Pardes.

5 ואין הכוונה מצד המנין בלבד אלא שיש בחי' במל' שמצד בחי' זו ראוי להקרא בשם כתר.

L'intention n'est pas seulement liée au décompte ; il existe plutôt en Mal'hout un niveau qui, de par sa qualité, mérite d'être appelé Kéter.

ולכן נמשך בחי' כתר בבחי' המצות דייקא שהן במל' והיינו בחי' רצון שבו עונג העליון כי רצון היינו בחי' מצחא דגלגלתא כמ"ש באדרא האי מצחא רצון אקרי, והוא עד"מ

C'est pourquoi le niveau de Kéter se prolonge précisément dans le niveau des mitsvot, qui se trouvent en Mal'hout : il s'agit du niveau de la volonté, en laquelle réside le plaisir supérieur. Car la volonté est le niveau du front du crâne (mits'ha degoulgalta), comme il est écrit dans l'Idra : « Ce front est appelé volonté. » Et c'est, par analogie,

כמו שהמצח הוא עצם המכסה על מה שבתוכו, כך הרצון הוא מכסה על התענוג ומלביש אותו לבלתי הגלות, וכנודע שיש ב' בחי' בכתר בחי'

comme le front est un os qui recouvre ce qui se trouve à l'intérieur, ainsi la volonté recouvre le plaisir et l'enveloppe, afin qu'il ne soit pas révélé. Et, comme on le sait, il existe deux niveaux en Kéter : le niveau

אחרונה שבמאציל הוא בחי' עתיק ובחי' ראשונה לנאצלי [לנאצלים] הוא בחי' א"א ועתיק הוא בחי' פנימי [פנימיות / פנימית] וא"א בחי' חיצוניות המכסה וחופף על בחי' פנימית שבו

qui est le dernier chez l'Émanateur, à savoir le niveau d'Atik, et le niveau qui est le premier parmi les émanés, à savoir le niveau d'Arieh Anpin. Atik est le niveau de la dimension intérieure (pni-miyout), et Arieh Anpin, celui de la dimension extérieure ('hitsoniyout), qui recouvre et abrite le niveau intérieur qu'il contient ;

והוא בחי' רצון העליון שבו מלוכש עונג א"ס שכשמו כן הוא אין לו סוף והיינו בחי' טעמי המצות שנאמר על התורה ארוכה מארץ מדה כו'

et il s'agit du niveau de la volonté supérieure, en laquelle est enveloppé le plaisir de l'Infini (Ein Sof), qui, comme son nom l'indique, n'a pas de fin. C'est le niveau des raisons des mitsvot, à propos desquelles il est dit de la Torah : « Sa mesure est plus longue que la terre », etc.

(וזהו שהמלי' שהיא עשייה שבאצילות אשר בה הוא מעשה המצות היא נקי' כתר דהיינו ששם דייקא מתגלה רצון העליון עם העונג המלוכש בו וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ מי מנה כו' בסופו כפי' אף עשיתיו ובפי' רובע ישראל ע"ש),

(C'est pourquoi Mal'hout, qui est l'Assiya au sein d'Atsilout, où s'accomplit l'acte des mitsvot, est appelée Kéter : c'est précisément là que se révèle la volonté supérieure, avec le plaisir qui y est enveloppé. Comme il est expliqué ailleurs, dans le commentaire sur le verset « Qui a compté », etc., à la fin, dans l'explication de « Je l'ai même faite » et dans celle de « la quatrième partie d'Israël » ; voir là-bas),

והנה המצות הן בסוף המעשה אבל התורה היא בחי' חכמה חכמת המצוה איך תהי' [תהיה] הכשר מצוה כדי שיומשך בה עונג העליון והרי היא קרובה יותר לא"ס.

Or, les mitsvot se situent au terme de l'action, dans l'acte, tandis que la Torah est le niveau de 'Hokhma : la sagesse de la mitsva, qui enseigne comment celle-ci doit être préparée afin que le plaisir supérieur puisse s'y prolonger ; elle est donc plus proche de l'Infini.

ולכן בחכמה אתברירו כי הנה גוף המצות הן מנוגה כמו ציצית של צמר מכבשים שאוכלים אותן ויש בהם תאוה מק"נ [מקליפת נוגה] לאכול אכילה גסה

C'est pourquoi « c'est par 'Hokhma qu'elles sont raffinées » (be'hokhma itbarerou). En effet, la matière même des mitsvot provient de Nogah ; ainsi, les tsitsit sont faits de laine de moutons, qui sont mangés, et il peut y avoir en eux un désir issu de la kelipat Nogah de manger avec gloutonnerie ;

משא"כ החכמה תחיה בעליה להיות השראות והמשכות עונג העליון במצות גדול תלמוד כו' וכמו שבאדם יתלבש תחלה השכל במחשבה ודיבור ואח"כ במעשה כו'.

tandis que « la sagesse donne vie à ceux qui la possèdent », afin que le plaisir suprême réside dans les mitsvot et s'y déverse : « Grande est l'étude », etc. De même, chez l'homme, l'intellect s'enveloppe d'abord dans la pensée et la parole, puis dans l'action, etc.

6 וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר מכאן ואילך בעלה חייב במזונותיה שהשפעת המלי' הוא ע"י ז"א שהמלי' הוא בחינת סיהרא ומקבלת משמשא היא ז"א בחי' התורה

Et c'est [le sens de] ce qui est écrit dans le Zohar : « À partir de là, son mari est tenu de pourvoir à sa subsistance », car le flux de Mal'hout passe par Zeir Anpin (les attributs émotionnels) ; Mal'hout est le niveau de la lune (sihara), qui reçoit du soleil (chimcha), lequel est Zeir Anpin, le niveau de la Torah.

והנה כ"ז [כל זה] הוא כשנמשך למטה במלי מכאן ואילך אחר נשואין וכמ"ש בזהר בראשית דמ"ט א' ע"פ ויבן ה' אלקים את הצלע דהא או"א [אבא ואימא] אתקינו לה כו' ויביאה אל האדם מכאן ואילך כו'

Or, tout cela vaut lorsque Mal'hout se prolonge vers le bas, «à partir de là», après le mariage, comme il est écrit dans le Zohar, Bereshit, 49a, à propos du verset : «Et Havaya Elokim bâtit la côte» : «car Abba et Imma l'ont préparée», etc. ; «et Il l'amena à l'homme : à partir de là», etc.

אבל שרש מציאותה הוא מרצון העליון (ועמ"ש סד"ה ראה אנכי נותן בענין מראש מקדם נסוכה כו')

Mais la racine de son existence relève de la volonté suprême (et voyez ce qui est écrit à la fin du discours commençant par «Voyez, je place devant vous», au sujet de «dès l'origine, depuis les temps anciens, établie», etc.).

ולכן גם אח"כ נעשה אשת חיל עט"ב [עטרת בעלה] כי ב' בחי' יש במלי פרצוף החיצוני ופרצוף פנימי במקור בחי' המנורה כמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)]

C'est pourquoi, même par la suite, elle devient «une femme vaillante, couronne de son époux». Car il existe deux niveaux en Mal'hout : le partsouf extérieur et le partsouf intérieur, dans sa source, le niveau de la ménora, comme il est écrit dans le Likkutei Torah de l'Ari Zal.

(וע' בע"ח [בעץ חיים] שער תיקון הנוק' [הנוקבא] פ"ז [פרק ז'] ופ"ב [פרק ב'] אות י"ט, ועמ"ש מענין פרצוף הפנימי דמלי בביאור ע"פ אחת היא יונת. וע' זח"ב [זהר חלק ב'] דף י"ד ע"ב) ושם מלי שהיא בחי' המצות קודמין לתורה.

(Et voyez Etz Chaim, Sha'ar Tikkun HaNukva, chapitre 7, et chapitre 2, section 19 ; voyez aussi ce qui est écrit au sujet du partsouf intérieur de Mal'hout dans l'explication du verset «Ma colombe est unique» ; et voyez le Zohar, Part II, 14b.) Et là, Mal'hout, qui est le niveau des mitsvot, précède la Torah.

ובחי' גולה על ראשה היא בחי' התבוננות אם הבנים ושבעה נרותיה הם הבנים שבעה רועים ז' מדות לך ה' הגדולה כו':

Et le niveau de «la coupe au-dessus d'elle» est celui de la contemplation, «la mère des enfants» ; et «ses sept lampes» sont les enfants, les «sept bergers», les sept attributs émotionnels (midot) : «À Toi, Havaya, appartiennent la grandeur», etc.

7 ג אך ושני זיתים עליה זית יש בו מרירות והוא מכסה על השמן שבתוכו וצריך לטחון ברחיים ולכתוש עד שיצא השמן.

3. Mais «et deux oliviers à côté d'elle» : l'olive est amère, et son amertume recouvre l'huile qu'elle renferme ; il faut la broyer dans un moulin et la presser jusqu'à ce que l'huile en sorte.

והענין כד אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק יקרא פי אסתלק שנמשך ממקום גבוה יותר ולכן לא נתנה התורה למלאכי השרת מלבד הטעם שנש"י [שנשמות ישראל] הם מפנימיות / מפנימיות] כו'

L'explication est la suivante : «Lorsque la sitra a'hra (l'autre côté) est soumise, la gloire est élevée» (istalak yekara). Le sens de «est élevée» est qu'elle est attirée depuis un lieu plus élevé. C'est pourquoi la Torah n'a pas été donnée aux anges du service : outre la raison que les âmes d'Israël proviennent de la dimension intérieure (pnimiyout), etc.,

עוד זאת כי באדם למטה צ"ל אתכפייא נגד טבעו בכל דרכיו ובאתעדל"ת [ובאתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] ממקום עליון יותר כנודע ממ"ש בארץ לא זרועה לא דייקא

il y a encore cette [raison] : chez l'homme ici-bas, il faut soumettre sa nature dans toutes ses voies, et, par l'éveil d'en bas, [vient] l'éveil d'en haut depuis un lieu plus élevé ; comme on le sait d'après ce qui est écrit : «dans un pays non ensemené» : «non», précisément.

כי י"ה עם שמי הוא שס"ה וזכרי עם ו"ה הוא רמ"ח לפי שבעשיית המצות שהן בחי' הן נמשך

Car Youd-Hé avec «Mon Nom» (chemi) donne 365, et «Mon souvenir» (zikhri) avec Vav-Hé donne 248 ; car, par l'accomplissement des mitsvot, qui sont le niveau de «oui» (hen), il est attiré

דבר שיהי' [שיהיה] בהתלבשות השגה משא"כ בבחי' לא נמשך דבר שאינו מתלבש בבחי' הן כלל רק בבחי' לא כלומר שבזה לעומת זה א"א להמשיך כלל.

une chose qui peut être revêtue dans la compréhension ; tandis que, par le niveau de «non» (lo), est attirée une chose qui n'est pas revêtue du tout dans le niveau de «oui», mais seulement dans le niveau de «non». Autrement dit, dans «l'un en face de l'autre», il est impossible de l'attirer du tout.

8 וממילא מובן שהוא ההיפוך מזה לעומת זה והוא עליון מאד נעלה וזה לא שייך רק כ"א בבנ"י [בבני ישראל] כו'

Il s'ensuit donc que c'est l'opposé de «l'un en regard de l'autre» : cela est infiniment élevé et sublime ; et cela ne s'applique qu'aux enfants d'Israël, etc.

משא"כ המלאכים עם היות שיש להם גוף אין הגוף מסתיר כלל והרי גם הגוף בטל לומר קדוש כו'.

tandis que les anges, bien qu'ils aient un corps, n'en sont nullement voilés; car même leur corps est annulé pour proclamer: «Saint», etc.

ולכן לא נתנה התורה עד אחר יציאת מצרים] ששבדו בחומר ובלבנים כו'. וזהו ענין ברחמיך הרבים שע"י ביטוש מעורר י"ג מדות רחמים שהן אורות עליונים למעלה מן ההשתלשלות,

C'est pourquoi la Torah ne fut donnée qu'après la sortie d'Égypte, lorsqu'ils travaillèrent «avec du mortier et des briques», etc. Tel est le sens de «dans Tes abondantes miséricordes»: par le heurt (bitouch), on éveille les Treize Attributs de Miséricorde, qui sont des lumières suprêmes au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout),

(וזהו כשמן הטוב כו' יורד על הזקן כו' י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] הם י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] והשמן הטוב שהוא פנימית י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] הוא נמשך ומתגלה ע"י ביטוש הוא בחי' כתישת הזית עד"מ ועיין במדרש רבה ר"פ ואתה תצוה),

(et c'est là «comme l'huile précieuse», etc., «qui descend sur la barbe», etc.: les treize tikounim de la barbe (tikouné dikna) sont les Treize Attributs de Miséricorde, et l'huile précieuse, qui est la dimension intérieure (pnimiyout) des treize tikounim de la barbe, est attirée et révélée par le heurt, qui correspond, à titre d'analogie, au broyage de l'olive; voir aussi Midrash Rabbah, au début de la paracha «Et toi, tu ordonneras»).

ולהבין ענין הזיתים למעלה הנה שמן הוא בחינת חכמה כמ"ש שמן וקטרת כו' והשמן הוא

Pour comprendre ce que sont les olives en haut, l'huile correspond au niveau de 'Hokhma (sagesse), comme il est écrit: «L'huile et l'encens», etc.; et l'huile est...

שמאיר כנודע שגוון האור הוא לפי זכות השמן שע"י השמן נמשך נהורא חיורא משא"כ ע"י הפתילה הוא בחי' נהורא אוכמא וגילוי האור הוא מבחי' זית

ce qui donne la lumière. Comme on le sait, la couleur de la lumière dépend de la pureté de l'huile: par l'huile est attirée la lumière blanche (nehora 'hivra), tandis que par la mèche vient le niveau de la lumière sombre (nehora ou'héma). Et la révélation de la lumière provient du niveau de l'olive,

והוא ע"י כתישה בחי ביטוש הכלי וע"י כמה גבורות מבחי בוצינא דקרדוניתא קו המדה להיות התהוות בחי חכמה כו'

et cela se fait par le broyage, qui correspond au heurt du réceptacle, ainsi que par de nombreuses Guevourot provenant du niveau de la botsina de-kardinouta (la lampe de ténèbres), la ligne de mesure, afin que le niveau de 'Hokhma puisse advenir, etc.

(וכמ"ש בביאור ע"פ ולא אבה הוי' אלקיך לשמוע אל בלעם כו') שהגבורות הן מרירות כזית כו' (comme il est écrit dans l'explication du verset : « Mais Havaya, ton D.ieu, ne voulut pas écouter Bi-lam », etc.) ; car les Guevourot sont amères, comme l'olive, etc.

ויש ב' זיתים גבורות דאבא וגבורות דאימא להיותה אם הבנים להמשיך השמן מוחין דאוי"א [דאבא ואימא] שבז"א להאיר ז' נרות

Il y a deux olives : les Guevourot d'Abba et les Guevourot d'Imma, celle-ci étant « la mère des enfants », afin de faire descendre l'huile — l'intellect (mo'hin) d'Abba et d'Imma qui se trouve dans le Zeir Anpin — pour éclairer les sept lampes.

(ועמ"ש מזה בפי וישב בד"ה בכ"ה בכסליו. וע' עוד מענין זית בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פי עקב ובזח"ג [ובזהר חלק ג] דרמ"ד ב' דער"ב א' דרמ"ז סע"א [סוף עמוד א] ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] בפי בהעלותך בדף קמ"ט ע"א. ובפרדס ערך כתי, והוא באופן אחר קצת ממש"כ [ממה שכתוב]):

(Voyez à ce sujet ce qui est écrit dans la paracha Vayéchev, dans le discours commençant par « Le vingt-cinquième de Kislev » ; voyez aussi, au sujet de l'olive, le Likkutei Torah de l'Arizal sur la paracha Ékev, le Zohar, partie III, 244b, 272a, fin de 247a, ainsi que le Ramaz sur la paracha Beha'alotcha, folio 149a ; et le Pardes, entrée « Kasis » (écrasé) ; cette explication diffère quelque peu de celle qui est écrite [ici].)

9 ד שבעה ושבעה מוצקות. פי' ב' פעמים שבעה הם י"ד כדפי' בזהר ס"פ מקץ דף ר"ד ע"ב ודלא כפרש"י [כפירש רש"י / כפירוש רש"י] ורד"ק [ורבי דוד קמחי] שפירשו ז' פעמים ז' הם מ"ט.

4. « Sept et sept conduits (moutsakot) » : cela signifie deux fois sept, soit quatorze, comme l'explique le Zohar à la fin de la paracha Mikets, folio 204b ; et non comme l'expliquent Rachî et le Radak : sept fois sept, soit quarante-neuf.

מוצק אי' לשמן מוצק הב' לזהב ב' צנתרות זהב אשר מריקים מעליהם הזהב זהב הוא בחי' בינה מצפון זהב יאתה והוא מבחי' חדוה ועבד הלוי הוא התלהבות רשפי אש שמכינה

Un conduit pour l'huile, le second pour l'or: «deux becs d'or, qui déversent l'or d'au-dessus d'eux». L'or correspond au niveau de Bina (compréhension): «du nord vient l'or»; il relève du niveau de la joie (chedva). Et «le Lévi accomplira le service», c'est la ferveur des «flammes de feu» qui viennent de Bina;

כי גבורות דאבא הם חסדים דאימא והוא מוצק הב' (ועמ"ש בביאור ע"פ רני ושמחי והפרדס בערך צנתרות פי' ששני הצנתרות הם חכמה ובינה).

car les Guevourot d'Abba sont les 'Hassadim d'Imma; et c'est là le second conduit. (Voyez aussi ce qui est écrit dans l'explication du verset «Chante et réjouis-toi»; et le Pardès, à l'entrée «Tsanterot» (becs), explique que les deux becs sont 'Hokhma et Bina.

ולפי' [ולפי זה] צ"ל ששני הזיתים הם מקורות דחוי"ב [דחכמה ובינה] והיינו שני המזלות ונוצר ונקה כו' ובמדרש שמות רבה פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] שתי שבלי הזיתים הם משה ואהרן ועמ"ש מענין בחי' ומדרגת משה ואהרן בד"ה ואתה תצוה, ובד"ה וידבר כו'

Selon cela, il faut dire que les deux oliviers sont les sources de 'Hokhma et de Bina, c'est-à-dire les deux mazalot, «qui préserve» (notser) et «et qui purifie» (venaké), etc. Et dans le Midrach Chemot Rabba, chapitre 15, il est dit que les deux rameaux d'olivier sont Moché et Aharon. Voyez aussi ce qui est écrit au sujet du niveau et du rang de Moché et d'Aharon dans le discours commençant par «Et toi, tu ordonneras», ainsi que dans le discours commençant par «Et Il parla», etc.,

תפקדו אותם לצבאותם אתה ואהרן. ועמ"ש בד"ה ענין חנוכה בענין בהעלות ובהטיבו, וענין שייכות בחי' אלו בקבלת עול מלכות שמים בפי ראשונה דק"ש [דקריאת שמע].

«vous les dénombrerez selon leurs armées, toi et Aharon». Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «La question de 'Hanouka», au sujet de «lorsqu'il élève» (beha'alot) et de «lorsqu'il améliore» (beheitivo); ainsi que sur le lien entre ces niveaux et l'acceptation du joug de la royauté du Ciel, dans le premier paragraphe du Chema.

היינו כי מואהבת עד ובשעריך הם מ"ב תיבין שהוא כנגד שם מ"ב דאנא בכח כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים]
שער הק"ש [הקריאת שמע] פכ"ה והוא ג"כ בחי' מ"ב מסעות דיצי"מ [דיציאת מצרים] כי בכל יום צ"ל בחי' יצי"מ
[יציאת מצרים] היינו ממיצר תאוות נפש הבהמית והגוף כו'.

C'est-à-dire que, depuis «Et tu aimeras» jusqu'à «et sur tes portes», il y a quarante-deux mots, ce qui correspond au Nom de quarante-deux [lettres] d'Ana Be'koa'h, comme il est écrit dans Pri Etz 'Haïm, Chaar Keriyat Chema, chapitre 25. Cela correspond aussi au niveau des quarante-deux étapes de la sortie d'Égypte; car chaque jour, il faut vivre la sortie d'Égypte, c'est-à-dire sortir de l'étroitesse (métsar) des désirs de l'âme animale et du corps, etc.

והיינו בק"ש [בקריאת שמע] כמו שמסיים בק"ש [בקריאת שמע] אשר הוצאתיך מארץ מצרים כו' ועמ"ש מזה
בד"ה אלה מסעי, ושם נתבאר הענין דאנא בכח הם שבעה פסוקים שבכל אחד ו' תיבות וזהו ענין שבעה
נרות המנורה.

Et cela se trouve dans le Chema, comme le Chema s'achève par «qui t'a fait sortir du pays d'Égypte», etc. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Voici les étapes»; on y explique que la prière Ana Be'koa'h se compose de sept versets, dont chacun compte six mots, et que cela correspond aux sept lampes de la menorah.

כי שם מ"ב הוא בחי' העלאה ובשתים יעופף כו' והיינו בחי' בהעלותך את הנרות כו' להיות ואהבת
בכל מאדך, ולכן ואהבת ב"פ [ב' פעמים] אור בחי' ההעלאה וההטבה.

Car le Nom de quarante-deux correspond au niveau de l'élévation, «et de deux, il volera», etc. Cela correspond au niveau de «Lorsque tu élèveras les lampes», etc., afin qu'il y ait «Et tu aimeras... de toute ta force». C'est pourquoi «Et tu aimeras» [équivalent à] deux fois «lumière» (or) : le niveau de l'élévation et celui de l'amélioration.

וענין וגולה על ראשה שהוא ענין התבוננות היינו פסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] שמע ישראל כי שמע
פירושו התבוננות ישראל לי ראש כו' ובחי' שמן היינו חכמה וביטול הנמשך בהבינה ודעת.

Et le sens de «et une coupe sur sa tête», qui désigne la contemplation, est le premier verset du Chema : «Écoute, Israël». Car «écoute» signifie contempler ; «Israël» [se décompose en] li rosh («une tête pour Moi»), etc. Le niveau de l'huile est 'Hokhma et l'annulation de soi (bitoul), qui se répand dans Bina et Daat.

וזהו כשמן הטוב על הראש וזהו ענין והחכמה תחיה, וכדכתיב כי עמך מקור חיים ועיין זח"ג [זהר חלק ג]
דל"ד סע"א [סוף עמוד א] קפ"ז א':

Et c'est là « comme l'huile précieuse sur la tête » ; c'est aussi le sens de « et la sagesse donne la vie », comme il est écrit : « Car auprès de Toi est la source de la vie. » Voir le Zohar, partie III, fin de 34a ; 187a.)

10 ה ועי"ל [ועוד יש לומר] פי' והחכמה תחיה ע"ד המבואר במ"א דפנימיות אבא דוקא הוא פנימיות עתיק
אשר בחי' זו הוא פנימי [פנימיות / פנימית] התענוג עליון שהרצון נק' אחוריים לגבי בחי' זו כמ"ש בד"ה
ואהיה אצלו אמן

5. On peut encore expliquer « et la sagesse donne la vie » à la lumière de ce qui est exposé ailleurs : la dimension intérieure (pnimiyout) d'Abba, précisément, est la dimension intérieure d'Atik ; et ce niveau est la dimension intérieure du plaisir supérieur, de sorte que la volonté est appelée le « dos » (ahorayim) par rapport à ce niveau, comme il est écrit dans le discours qui commence par « J'étais auprès de Lui comme un nourrisson ».

והנה ש"י עולמות נמשכים מן ל"א נתיבות חכמה משא"כ הנתיב הראשון הוא למעלה מבחי' ש"י
עולמות כמ"ש במק"מ [במקדש מלך] פ' מצורע

Or, les 310 mondes proviennent de trente et une voies de 'Hokhma, tandis que la première voie se situe au-dessus du niveau des 310 mondes, comme il est écrit dans le Mikdash Melekh, Parachat Metsora.

והיינו כי י"ל [יש לומר] שהוא בחי' פנימי [פנימיות / פנימית] אבא כי ל"ב נתיבות פי' בס"י [בספר יצירה] ע"ס
[עשר ספירות] וכ"כ אותיות א"כ הנתיב הראשון הוא הבחי' היותר עליונה שבע"ס [שבעשר ספירות] דחכמה
כו'.

Cela signifie qu'on peut dire qu'il s'agit du niveau de la dimension intérieure d'Abba ; car les trente-deux voies sont expliquées dans le Sefer Yetsira comme étant les dix Séfirot et les vingt-deux lettres. Dès lors, la première voie est le niveau le plus élevé parmi les dix Séfirot de 'Hokhma, etc.

11 וזהו עין לא ראתה אלקים זולתך כי ל"ב נתיבות דחכמה הם ל"ב אלקים שבמע"ב [שבמעשה בראשית] ולכן

נקרא ותורה אור ומחמת הכח הזה שבפנימיות אבא

Et c'est là le sens de : «Aucun œil n'a vu, ô D.ieu (Elokim), si ce n'est Toi» : car les trente-deux sentiers de 'Hokhma (sagesse) sont les trente-deux [mentions du] Nom Elokim dans le récit de la Création ; c'est pourquoi il est dit : «et la Torah est lumière». Et en raison de cette puissance qui réside dans la dimension intérieure (pnimiyout) d'Abba,

לכן והחכמה תחיה בעליה שהוא הרצון עליון ע"י גילוי התענוג עליון (ע"י עיין) עוד מענין והחכמה

תחיה בזח"ג [בזהר חלק ג] חקת) (קפ"ב א')

c'est pourquoi «la sagesse donne vie à ceux qui la possèdent» : il s'agit de la volonté suprême, vivifiée par le dévoilement du plaisir suprême (voir aussi, au sujet de «la sagesse donne vie», le Zohar, Part III, Chukas) (182a),

ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם המשכת בחי' חיה ובעמה"מ [ובעמק המלך] שער או"א [אבא ואימא] ס"פ מ"ד

(דע"ח ג' ודי קל"ט א') פ"י תחיה השפעת חיה ועיין עוד זח"ג [זהר חלק ג] פנחס דרנ"ה ב' :

et le Ramaz y explique qu'il s'agit de l'émanation du niveau de chayah ; dans Emek HaMelech, Sha'ar Abba and Imma, à la fin du chapitre 44 (folio 78, [colonnes] c et d ; 139a), «donne vie» (te-chayeh) est expliqué comme l'émanation de chayah ; voir aussi le Zohar, Part III, Pinchas, 255b.

12 ו וכל זה נמשך אח"כ לבחי' מל' ע"י ז"א בפי' והיה אם שמוע כו' קבלת עול המצות רמ"ח אברין כו'

6. Et tout cela est ensuite attiré au niveau de Mal'hout par l'intermédiaire de Zeir Anpin, dans la section «Et il arrivera, si vous écoutez...» : l'acceptation du joug des mitsvot, les 248 membres, etc.

כמו שבאבר נמשך אור וחיות עד"מ כשהיד כותבת גם השכל מלובש בה כך ברמ"ח אברין נמשך רמ"ח

המשכות ושרשם ה"ח [ה' חסדים] והוא בחי' שם ע"ב [שם ע"ב] ע"ב [שם ע"ב] גשרים לעבור מימי החסד כו'

כמ"ש

De même que la lumière et la force vitale sont attirées dans un membre — par exemple, lorsque la main écrit, l'intellect lui aussi y est revêtu —, de même 248 flux sont attirés dans les 248 membres, et leur racine est constituée des cinq 'Hassadim ; c'est là le niveau du Nom Av (72), les soixante-douze ponts permettant de traverser les eaux du 'Hessed, etc., comme il est écrit.

ולכן בפרשה א' כתיב ובכל מאדך ולא בפ' שניה כי פ' א' הוא שם מ"ב שהוא להעלאה בשמים יכסה כו',

Et c'est pourquoi il est écrit dans la première section «et de toute ta force», mais pas dans la deuxième; car la première section est le Nom de quarante-deux, qui correspond à l'élévation: «deux il couvrira...», etc.

ולכן בק"ש [בקריאת שמע] שעל המטה אומרים אנא בכח גדולת לעלות נשמתו בשינה וכן קודם קבלת שבת.

Et c'est pourquoi, dans le Chema récité au coucher, on dit «Ana Bechoach gedoulat...», afin que l'âme s'élève pendant le sommeil; et de même, avant d'accueillir le Chabbat.

13 והעלאה צ"ל בבחי' א"ס, ולכן כל א' צריך למצוא בעצמו ברצונו בחי' א"ס כדי שיעורר למעלה שאל"כ [שאם לא כן] אין שייכות למצות גשמיים לעורר למעלה ע"י לבישת טלית כו',

Et l'élévation doit atteindre le niveau de l'Infini (Ein Sof). Chacun doit donc trouver en lui-même, dans sa volonté, le niveau de l'Infini, afin d'éveiller ce qui est en haut. Sans cela, les mitsvot matérielles n'auraient aucun lien avec l'éveil d'en haut, par le fait de revêtir un talit, etc.

וכן ע"י הצדקה להחיות רוח שפלים למטה גורם למעלה להמשיך חיות ואיך יהי' [יהיה] שייכות למטה עם למעלה אלא ע"י בחי' בכל מאדך יותר משהכלי שלו מגביל וזהו ג"כ ענין ממעמקים כו',

De même, par la charité, en « ravivant l'esprit des humbles » ici-bas, on provoque en haut un influx de force vitale. Comment le bas pourrait-il être lié au haut ? Uniquement par le niveau de « de toute ta force », qui dépasse les limites de son réceptacle. C'est aussi le sens de « Des profondeurs », etc.

ולכן ביוסף כתיב וילקט יוסף את כל הכסף שע"כ [שעל ידי כך] ליקט החסד ואיך שייכות החסד להכסף וכן ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר כו'.

C'est pourquoi il est écrit au sujet de Yossef : « Yossef rassembla tout l'argent » ; par cela, il rassemble le 'Hessed. Mais quel lien y a-t-il entre le 'Hessed et l'argent ? De même : « Yossef était le maître du pays ; c'était lui qui vendait le grain », etc.

אלא היינו ע"י שהיה במצרים וממקומים קראתיך כו' ואח"כ מזה יכול להמשיך בפ' שניה ה"ח [ה' חסדים]
שם ע"ב [שם ע"ב] ע"ב [שם ע"ב] גשרים לעבור מימי החסד וע"י ונתתי מטר ארצכם ארצכם הוא בחי' מלי
שרגליה

La réponse est qu'il avait été en Égypte : « Des profondeurs, je T'ai appelé », etc. C'est alors qu'à partir de là, on peut attirer, dans la seconde section, les cinq 'Hassadim, le Nom Av (72), les soixante-douze ponts qui permettent de traverser les eaux du 'Hessed ; ainsi s'accomplit : « Je donnerai la pluie de votre pays. » « Votre pays » désigne le niveau de Mal'hout, dont les pieds

יורדות ויש בה מטר מלשון מטרוניתא ומלכותו בכל משלה והכח הזה להיות מטר ארצכם הוא ע"י
המשכת ה"ח [ה' חסדים] ברמ"ח מצות ששם מלובש עונג העליון וע"י ואספת דגנך שיש בה כח לברר
בירורין מנוגה כו'.

descendent ; et il s'y trouve une « pluie » (matar), terme qui évoque matronita (la reine), ainsi qu'il est dit : « Son royaume règne sur tout. » Ce pouvoir de faire venir « la pluie de votre pays » vient de l'influx des cinq 'Hassadim dans les 248 mitsvot, où est revêtu le plaisir suprême. Ainsi s'accomplit : « Vous recueillerez votre grain » : cela possède le pouvoir de raffiner les éléments à raffiner (beirourim) issus de Nogah, etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/behaaloscha/7/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak